

JAIN COLLEGE

463/465, 18th Main Road, SS Royal, 80 Feet Road, Rajarajeshwari Nagar,
Bangalore - 560 098

Date:

SUBJECT: SANSKRIT

2 PUC
II MOCK

Timings Allowed: 3Hr 30 Minutes.

Total Marks: 100

I. एकवाक्येन उत्तरयत-

10x1=10

१. स्वप्रकाशाः काः ?
२. राक्षसः केन प्रबोधितः ?
३. हृदयोन्मादकारिणीं कन्यां कः ददर्श ?
४. रात्रिं दिवं कः प्रयाति ?
५. राणाप्रतापस्य पुत्रः कः ?
६. महाश्वेता कम् प्रति स्ववृत्तान्तं कथयति ?
७. सुन्दरस्य कति भ्रातरः ?
८. कः कर्णस्य रक्तं अपिबत् ?
९. कृतं कर्म कम् अनुगच्छति ?
१०. कृष्णशास्त्री कं 'वरकविः' इति सम्बोधितवान् ?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया-कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत-(पञ्चानामेव)

5x2=10

११. नवमद्वीपस्य वर्णनं कुरुत ।
१२. चिरञ्जीविनोक्त मित्रस्य लक्षणं किम् ?
१३. राणाप्रतापस्य वंशस्थाः के ?
१४. प्रमाणावसरे महाश्वेता कीदृशी आसीत् ?
१५. 'शान्त्याः' सौन्दर्यं वर्णयत ?
१६. द्विगुणीकृतक्रोधः गुरुः कर्णं किं कथयति ?
१७. इष्टं अनिष्टनिवारणेन कथं प्राप्तव्यम् ?
१८. कृष्णशास्त्रिणः विद्याभ्यासः ।

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं संस्कृतभाषया-कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा लिखत-

3x3=9

१९. ज्ञेयं तद्भारतं वर्षं सर्वकर्मफलप्रदम् ।
अत्र कर्माणि कुर्वन्ति त्रिविधानितु नारद ॥
२०. तदेतां वीक्ष्य दुःखं मे जातं भक्तो हि मे भवान् ।
तेनैवमुक्तवानस्मि त्यक्त्वा मौनम् भवत्कृते ।
२१. मूढः स्यामहमेषा वा वदेन्मिथेति संशये ।
दारत्यागी भवाम्यहो परस्त्रीस्पर्शासुलः ॥
२२. श्रुत्वाधर्मं विजानाति श्रुत्वा त्यजति दुर्मतिम् ।
श्रुत्वा ज्ञानमवाप्नोति श्रुत्वा मोक्षमवाप्नुयात् ॥
२३. विषयामिषलोभेन मनः प्रेरयतीन्द्रियम् ।
तन्निरुन्ध्यात् प्रयत्नेन जिते तस्मिन् जितेन्द्रियः ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया उत्तरयत-(चतुर्णामेव)

4x2=8

२४. त्वं विश्वस्य आर्तिं परिहरसि ।
२५. अन्यैर्द्विजैः परिभृता खलु पोषयन्ति ।
२६. किं माम् अन्यथा सम्भावयसि ?
२७. तथापि यदि कुतूहलम्, तत् कथयामि ।
२८. सदाचारसंपन्नो भव ।
२९. धनं सम्पाद्य प्रति ददातु ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया-कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत-(पञ्चानामेव)

5x5=25

३०. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ?
३१. प्रवाजकः ।
३२. विधिना प्रभुत्वं कथं दर्शितम् ?
३३. राणाप्रतापस्य जीवनम् ।
३४. पुण्डरीकस्य जन्म वृत्तान्तं लिखत ?
३५. वस्त्रापणस्य वर्णनम्
३६. कर्णशापप्रसङ्गः ।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत-

4x1=4

३७. .... मम दृष्टि पथात् ।
३८. उभयोरपि कन्ययोः.....निवर्तितः ।
३९. तयोः अहमीदृशी.....समुत्पन्ना ।
४०. पतिकुले तव.....क्षमम् ।

आत्मजा, दास्यमपि, विवाहम्, अपेहि

VII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत(त्रयाणामेव)-

3x1=3

४१. चिन्तातुरणां न सुखं ननिद्रा ।
४२. तरुणी मे स्वप्नसुन्दरी ।
४३. गन्धर्वाधिपतिः हंसः ।
४४. प्रथितं दुष्यन्तस्य चरितम् ।

VIII. संयोजयत-

5x1=5

क	ख
प्रजापतिः	पापम्
शशवत्	ब्रह्मा
किल्बिषम्	ब्रह्मचर्यस्य
अलङ्कारमिव	विनिश्चयेत्

IX. यथानिर्देशं लिखत-(चतुर्णामेव)

4x3=12

१. सन्धिं विभजत / सन्धिं योजयत (त्रयाणामेव)

भीषणाकृतिः, आननारविदे, ग्रामस्य+एव, देवाः+ते, सर्वे+अपि

२. विग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत (त्रयाणामेव)

द्वीपोऽयम्, ज्ञानदाहः, हस्तात् च्युतान्, मदीयं कपोलम्, जनैः आकीर्णम्

३. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत (द्वयोरेव)

चक्षुषी, वाचा, महाशयस्य, मया, रोटिका

४. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत (द्वयोरेव)

वितरन्तु, अपश्यम्, सहन्ते, त्यज, लभन्तु

५. पदपरिचयं कुरुत (त्रयाणामेव)

स्मृतम्, गतः, उन्नमय्य, हृष्टः, संरक्ष्यः

६. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत -

नरैः कर्माणि कुर्वन्ति।

अथवा

मञ्जूषा क्षिप्यतां त्वया ।

७. सलक्षणं अलङ्कारं निदर्शत -

मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ।

अथवा

पुत्थलिका तरुन्याः सादृश्यं वहन्तीव सन्दृश्यते ।

X. कन्नडभाषया – आङ्ग्लभाषया वा अनुवादत –

5

अस्माकं पूर्वजाः भारतदेशं स्वर्गादपि गरीयान् इति वदन्ति । स्वर्गः भोगभूमिः । परन्तु भारतभूमिः कर्मभूमिः । स्वर्गसुखं अनुभूय अपि मोक्षं प्राप्तुं भारते जन्म इच्छन्ति । अत्र अनेके महापुरुषाः भक्तिद्वारा मोक्षं समपादयन् । ते जीवन्त एव भगवन्तम् साक्षात्कृतवन्तः । तादृशमहापुरुषेषु रामकृष्णपरमहंसः एकतमः । सः न केवलं भगवन्तं अपश्यत् किन्तु शिष्यविवेकानन्दाय भगवन्तं प्रादर्शयत् ।

XI. संस्कृतभाषया अनुवादत-

5

ಮಗುವಿನ ಮನವು ಹಸಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆ ಇದ್ದಂತೆ. ಕುಂಬಾರನು ತನ್ನ ಕೈಚಳದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಅಂತೆಯೇ ಗುರುವು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವನು. ಶಿಷ್ಯನ ಮನದಲ್ಲಿ -ನಾನು ಉತ್ತಮನು. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವೆನು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾನೆ.

The mind of a child is like a wet clay mound. The potter gives clay mound a correct shape by his skill. In the same way a teacher constructs the future of a student. And fills his mind with the feeling that -I am great. At times necessary I will collect and utilise all my energy for the nation.

XII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

4x1=4

वयं भारतीयाः स्मः । सनातनसंस्कृतिः भारतीयानाम् । विज्ञानविकासे भारतः महत्तरं पात्रं वहति। आर्यभटादयो बहवो विद्वांसः नैके ग्रन्थाः विरचिताः । आयुर्वेदे, जीवशास्त्रे, परिसरविज्ञाने च बहवो विचाराः प्रस्तुताः अस्माकं पूर्वजैः । तेषां अनुसारेण अधुनिक विज्ञानिनः तदेव विषयं प्रदर्श्य वयमेव प्रथमान्वेषिणः इति वदन्ति । सौरमण्डलस्य अध्ययने आर्यभट्टस्य 'आर्यभटीयम्', रसशास्त्रे नागार्जुनस्य 'कक्षापुटतन्त्रं' इत्यादयो नैके ग्रन्थाः विज्ञानस्य सर्वशाखासु रचिताः । जयतु भारतम् ।

प्रश्नाः -

१. भारतस्य सम्स्कृतिः का ?
२. के ग्रन्थाः विरचिताः ?
३. कुत्र बहवो विचाराः प्रस्तुताः ?
४. के प्रथमान्वेषिणः इति वदन्ति ?

अथवा

स्वाध्ययनं अदिकृत्य मित्रं प्रति पत्रं लिखत -

